

UNDERVISNINGSMINISTERIET

Bilag 1.

Departementet, 1. afd.

24. september 1973.

Ad forslag til lov om folkeskolen (F. 138).

Spørgsmål 39:

Findes der andre måder end den forelåede til at styre lærerskematimeforbruget?

Svar:

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget, afsnit III (side 18 ff.), udgør lærerlønstilskuddet den altovervejende del af statens udgifter til folkeskolen, ligesom kommunernes andel af lærerlønudgiften udgør en væsentlig del af de samlede kommunale skoleudgifter. Hertil kommer, at der endnu en række år må påregnes en betydelig mangel på kvalificerede lærerkræfter, ikke mindst som følge af de med skolereformen i øvrigt forbundne aktivitetsudvidelser. En effektiv styring af det samlede lærertimeforbrug i folkeskolen er således ikke blot ønskelig ud fra et rent statsfinansielt synspunkt, men må anses for et nødvendigt led i bestræbelserne for at samordne og stabilisere det offentliges ressourceforbrug i det hele.

Det samlede lærerløn-timeforbrug kan opdeles i „lærerskematimer“, dvs. timer til undervisning i klasser og på hold, og „reduktionstimer“, dvs. timer til administrativt arbejde, videreuddannelse, konsulentvirksomhed m. v. Det sidstnævnte område reguleres gennem tjenestemandsløvgivningens aftalesystem og kan således styres centralt.

Forbruget af „lærerskematimer“ kan igen opdeles i det antal timer, som for hver klasse er identisk med elevernes (ugentlige) timetal på det pågældende klassetrin (klassens „stamtimer“ eller „elevtimer“), og det antal overskydende lærerskematimer, der fremkommer ved, at en classes elever enten deles i to lige store hold („deletimer“) eller sammensættes med elever fra andre

klasser i hold, som gennemsnitligt er mindre end klasserne („holdtimer“).

Det samlede forbrug af stamtimer eller elevtimer beror udelukkende på 3 faktorer, nemlig:

- a) det samlede elevtal i folkeskolen,
- b) normerne for elevernes opdeling i klasser, dvs. *elevtallet pr. klasse* (klassekvotienten),
- c) normerne for elevernes ugentlige undervisningstid, dvs. *timetallet pr. klasse*.

Da det samlede elevtal i folkeskolen kun kan reguleres i meget begrænset omfang, nemlig gennem ændring af reglerne for skolegangens påbegyndelse (og da kun med midlertidig virkning), må en styring af elevtimeforbruget nødvendigvis ske ved hjælp af de normer, der bestemmer elevtallet i klasserne og dermed klassetallet, og/eller de normer, der bestemmer elevernes timetal. En sådan styring behøver imidlertid ikke at bestå i en direkte fiksering (eller minimering) af elevtallet i klasserne, henholdsvis i en direkte fiksering (eller maximering) af timetallet for klasserne. Man kan i stedet fikserer forholdet mellem de to faktorer, altså mellem antallet af elever pr. klasse og antallet af timer pr. klasse, således at det overlades til lokal afgørelse — inden for de grænser, der bestemmes alene af pædagogiske hensyn — at fastsætte hver af de to faktoreres faktiske størrelse. Lovforslagets § 15, stk. 1, hviler på dette princip, idet bestemmelsen giver grundlag for centralt at fastsætte et bestemt timeforbrug *pr. elev*, mens det faktiske antal elever i klasserne og det faktiske antal timer pr. klasse afgøres lokalt inden for rammerne af § 15, stk. 1, henholdsvis § 14, stk. 1.

Det centralt fastsatte timeforbrug pr.